

maart 2015

31

NIEUWSBRIEF

Josua Ossendrijver in volle Sjoel

De Sjoel was tot de laatste plaats bezet om het bijzondere verhaal van Josua Ossendrijver aan te horen. Zijn woorden maakten op iedereen diepe indruk. Dat is niet verwonderlijk als je na 67 jaar krijgt te horen dat je de zoon bent van Joodse ouders die in de oorlog zijn weggevoerd en in de vernietigingskampen in Duitsland zijn vermoord.

Het is de geschiedenis van Klaas Slegt. Hij (1943) groeide op in Rotterdam. Er is hem nooit iets verteld, maar hij vermoedde wel dat hij geen biologisch kind was van de ouders bij wie hij opgroeide. Want waarom droeg zijn moeder een Davidsster, terwijl ze niet Joods was? Ook werd hem door zijn uiterlijk soms gevraagd of hij Joods was. Maar ook door allerlei 'puzzelstukjes' vroeg hij zich af of het zijn echte ouders waren. In 2010 kwam hij eindelijk achter de waarheid: zijn ouders waren Simon Ossendrijver en Roos Sanders.

Zijn biologische moeder had hem twee keer het leven geschonken: bij zijn geboorte en door hem af te staan. Het verleden werd verdoezeld. Hij zal zijn pleegouders altijd dankbaar blijven, maar waarom hebben ze hem zijn ware identiteit onthouden? Sinds duidelijk is wie hij echt is, laat hij zich Josua Ossendrijver noemen. Door de onbekendheid van zijn achtergronden ging daar jarenlange zware depressiviteit aan vooraf. Gelukkig heeft Josua zijn biologische familie gevonden. Toen hij voor het eerst een foto van zijn moeder zag en later een van het hele gezin kreeg de holocaust een gezicht.

Om zijn emoties te verwerken heeft hij (therapeutisch) alles op papier gezet. Op aandringen van vrienden is hij het gaan herschrijven met de bedoeling zijn verhaal voor iedereen bereikbaar te maken. Het boek, *Verdoezeld Verleden*, is in de boekhandel verkrijgbaar.

Bijzondere schenkingen

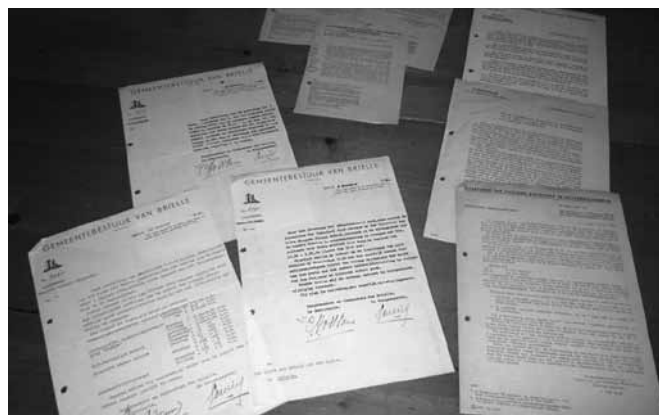

Tijdens de open dagen van de Sjoel worden regelmatig heel bijzondere voorwerpen met een vaak ontroerend verhaal bij ons gebracht.

Op 14 juli 2014 kwam Anneke van Hartingsveld een menora brengen en ze vertelde dat deze uit de erfenis van haar tante kwam. Deze tante was cliënt in een verpleeghuis met een Joodse directeur. Er bloeide een liefdesrelatie op tussen de tante en de vader van de directeur. Deze nam haar liefdevol op in zijn huis en ze hebben samen nog prettige jaren gehad. Na hun beider overlijden kwam mevrouw Hartingsveld in het bezit van de menora. Deze vond ze beter op zijn plaats in de Sjoel.

We hebben hem dankbaar in ontvangst genomen.

Op 22 juli 2014 kwam Anna Wijmans uit Amsterdam in de Sjoel. Ze had papieren bij zich uit de nalatenschap van haar vader, de heer

Wijmans, die van 1938 tot 1947 hoofdonderwijzer op de School met de Bijbel in Brielle was geweest.

Het was onder andere een correspondentie uit de periode 1940-1942, met brieven van het ministerie van opvoeding, wetenschap en cultuur. Verordeningen over wat wel en niet mocht. Over de Ariërverklaring en over Joodse kinderen die niet langer op een niet-Joodse school mochten blijven, maar naar een school voor Joodse leerlingen moesten. Ook krantenknipsels en nog wat persoonlijke papieren.

Deze verzameling is met grote dankbaarheid in ontvangst genomen, maar vanwege de bijzondere waarde van deze oude papieren zijn ze, in overleg met mevrouw Wijmans, in bewaring gegeven bij het Streekarchief. Het Streekarchief gaf ons kopieën en daar waren wij erg blij mee. (foto's Corrie de Rooy)

Pesach, het Joodse paasfeest

In Joodse huizen wordt tussen 4 en 10 april Pesach, het Joodse paasfeest gevierd. Vooraf aan dit feest wordt elk Joods huis of instelling ontdaan van alles wat voedsel doet rijzen, zoals gist, bier, brood, koek, bakmeel etc. 'chameets'. Op de avond van 14 op 15 Nisan is het tijd voor de Seider. Op een prachtig gedekte tafel ziet men onder meer de seiderschotel, die een belangrijke rol speelt bij het vertellen van het verhaal over de uittocht uit Egypte. Het is traditie dat de jongst aanwezige, vaak een kind, aan degene die de seider leidt, opa, vader of een ander, vragen stelt. Deze vragen zijn bekend onder het begrip 'manisjtana halaila haze mi kol haleilot', wat verschilt deze avond van alle andere avonden? Hoe meer vragen er gesteld worden hoe beter. Immers door vragen stellen word je wijs. De leider van de Seider, beantwoordt deze vragen.

Tijdens het gebruiken van de uitgestalde attributen op de seiderschotel wordt het verhaal verteld over hoe de Joden 327 jaar geleden uit de slavernij zijn gekomen en zijn veranderd in vrije mensen. Mensen die niet worden beperkt in hun doen en denken. Omdat men geen brood en koek meer in huis heeft, eet men alle dagen van Pesach Matzes/Matzot. Een koek die alleen bestaat uit meel en water. Bijna overal wordt er lekker gegeten. Vaak met speciale gerechten die alleen geserveerd worden gedurende de acht dagen van Pesach. Soep met matzeballen is in de meeste gevallen iets wat op het menu staat. Ik maak ze elk jaar weer opnieuw volgens oud familie recept. Ik kan het u aanbevelen. Chag Pesach sameach, een vrolijk paasfeest gewenst.

Het hele verhaal over Pesach kunt u lezen op www.sjoelbrielle.nl

Herdenking

Op 27 oktober werd de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst gehouden voor de 45 Joodse medeburgers die werden gedeporteerd in de Tweede Wereldoorlog. Hun namen werden genoemd en voor ieder van hen werd een kaarsje aangestoken.

Rabbin Ies Vorst vertelde over zijn verblijf, als kleine jongen, in Westerbork en Bergen-Belsen en stak het eerste kaarsje aan voor Michel Cohen, die tot 1942 trouw voor het Sjoeltje aan de Brielse Turfkade zorgde. (foto John Biert)

Financiën

Financieel overzicht 2014 en begroting 2015 (samenvatting)

Inkomsten	werkelijk 2014	begroot 2015	Uitgaven	werkelijk 2014	begroot 2015
Giften	7.527	7.200	Gebouw vaste lasten	8.620	9.250
Legaten / donaties	7.450	10.500	Gebouw beheer	2.732	3.000
Verhuur	13.766	14.000	Aanschaf inventaris	4.838	400
Verkoop artikelen	117	100	Administratiekosten	912	850
Opbrengst consumpties	197	200	Bankkosten	317	400
Rente	526	210	Hypotheekrente	16.490	16.290
Brandschade	13.127		Representatiekosten	330	200
nadelig saldo	303	3.072	Brandschade	8.235	4.892
Totaal	43.013	35.282	Drukwerk	539	
			Totaal	43.013	35.282
			Aflossingen	2014	2015
			Hypotheek	12.096	12.096
			Lening	8.000	8.000
			totaal	20.096	20.096

Balans per 31 december

Activa	2013	2014	Passiva	2013	2014
Gebouwen WOZ-waarde	188.000	180.000	bankkosten 4e kwartaal	78	76
Inventaris	13.000	18.000	Hypotheek 1	285.000	285.000
Liquide middelen			Hypotheek 2	127.184	115.088
1. Rabo betaalrekening	112	62	Obligatielening	14.270	14.070
2. Rabo spaarrekening	35.185	14.605	Achtergestelde lening	32.000	24.000
3. ING bank betaalrekening	121	351	Kortlopende schulden	373	28
4. Kas	10	18	Eigen vermogen	-218.739	--223.190
Vorderingen	3.738	2.036			
	240.166	215.072		240.166	215.072

Toelichting

Namens het bestuur bedanken we alle gevers voor hun gift(en). De inkomsten uit giften waren in 2014 ongeveer € 1.000 minder dan in 2013. Dankzij een legaat kon 2014 worden afgesloten met een klein negatief saldo van € 303.

De vaste lasten van het gebouw hebben betrekking op uitgaven voor energie, water, afvalheffing, gemeentelijke belastingen, waterschap en het alarm. De aanschaf inventaris betreft o.a. het digitale project en het aanbrengen van extra verlichting t.b.v. exposities. Van de ontvangen uitkering brandschade moet in 2015 nog een deel worden uitgegeven, o.a. aan het schilderen.

Een jaarlijkse grote uitgave betreft de hypotheekrente (€ 16.490) en de aflossingen (€ 20.096).

Vooruitblik 31 december 2015.

Uit de begroting 2015 blijkt dat er een tekort ontstaat van € 23.168 (€ 3.072 + aflossingen € 20.096).

In 2015 is uw steun meer dan nodig.

Acceptgiro

Bij deze nieuwsbrief treft u een acceptgirokaart aan om uw bijdrage over te maken. Door gebruik te maken van internetbankieren besparen we op bankkosten. Omdat we de ING rekening in 2016 opheffen verzoeken we uw bijdrage bij internetbankieren over te maken naar onze RABO bankrekening

Rekeningnummers van Stichting Behoud Synagoge Brielle:

ING rekening NL54 INGB 0001 9760 05

RABO rekening NL10 RABO 0365 4293 33

Obligaties

In januari 2015 zijn de volgende obligaties uitgeloot: 8, 12, 24, 36, 106. Voor verdere afwikkeling van uitgelote obligaties en aan te schaffen obligaties, kunt u contact opnemen met penningmeester Martin Kamerling, telefoon (0181) 416910.

Martin Kamerling

Afscheid en toch geen afscheid

Onze stichting heeft van twee bestuursleden afscheid genomen. Ter geruststelling, het is geen definitief afscheid. Zowel Jan Bienefeldt als Piet de Winter hebben aangegeven bij de Sjoel betrokken te willen blijven. Daar zijn we natuurlijk blij mee, maar versterking van het Sjoel-bestuur blijft wel nodig.

Eén vacature is inmiddels opgevuld: Steef van Velzen. Een enthousiaste Briellenaar die een band heeft met de Sjoel en zijn achtergrond. Als voorzitter van de Maarlandvereniging heeft hij mede de bijeenkomst met Josua Ossendrijver georganiseerd. En afgelopen zomer is hij met zijn Miranda in de Sjoel getrouwd.

Het werd stil in de Sjoel

Plaats 50 derdejaarsleerlingen of 45 tweedejaarsleerlingen uit het voortgezet onderwijs met elkaar in een ruimte waar ze gedurende ruim 50 minuten moeten luisteren naar een lezing van een totaal onbekende spreker. Dat is voor de leerlingen een moeilijke opgave en voor de spreker is het een regelrechte mission impossible. Dinsdag 10 maart was daar echter geen sprake van in de Sjoel. Leerlingen van CSG Bahûrim luisterden daar ademloos naar het oorlogsverhaal van een onbekende Rotterdammer. Zijn verhaal en zijn belevenissen maakten grote indruk op de pubers. Nier verwonderlijk want het was het verhaal van Josua Ossendrijver, de ongelooflijke geschiedenis van Rotterdammer Klaas Slegt die na 67 jaar te horen krijgt dat hij is geboren uit Joodse ouders die in de oorlog in een vernietigingskamp zijn vermoord.

Chanoekafeest in de Sjoel gevierd

Op 17 december 2014 was het, onder leiding van Eduard Huisman, Chanoekafeest in de Sjoel. Toen vierden we met elkaar het aansteken van het tweede kaarsje aan de Chanoekia. We aten soefganiet en nog meer lekkers en deden een traditioneel spelletje. (foto: Corrie de Rooy)

Educatief digitaal project

Ondertussen wordt er hard verder gewerkt aan het project om voor de Sjoel meer mogelijkheden te geven qua voorlichting en zo meer publiek naar de Sjoel te trekken. De oorsprong van de naam Sjoel ligt tenslotte in het woord 'Schule', school. Met name wordt hier gedacht aan jongeren. Voor de hand liggend is dan ook om meer gebruik te maken van computers. Op het ogenblik zijn voor de Sjoel al de projectiemogelijkheden verbeterd. Er is een nieuwe bea-

mer aangeschaft die vast aan de muur is bevestigd zodat we niet steeds de beamer, zoals voorheen, op een wankelende zuil op hoeven te stellen. Er is eveneens een TV-scherm aangeschaft waar films via een opslagmedium afgespeeld kunnen worden. Met name voor wat kleinere groepen een uitkomst. Voor de computer(s) wordt een apart programma gebouwd. Gezien de steeds groeiende informatiestroom zal dat nog wel geruime tijd in beslag nemen.

Gegevens stichting en exploitatiewerkgroep

Secretariaat

(0181) 410 755 - secretaris@sjoelbrielle.nl

Penningmeester

(0181) 416 910 - penningmeester@sjoelbrielle.nl

Voor donaties en giften

Stichting Behoud Synagoge Brielle

NL10 RABO 0365 4293 33

NL54 INGB 0001 9760 05

Ledenadministratie

(0181) 452 895 - riet@sjoelbrielle.nl

Verhuur en exploitatie

(0181) 417 468 - verhuur@sjoelbrielle.nl

Activiteiten op cultureel gebied

cultuur@sjoelbrielle.nl

Educatie en contact met scholen

Elsa Galinsky (0181) 417 397

Rondleidingen met gids

Adrie de Vroome (0181) 417 468

Beheerder

Adrie de Vroome (0181) 417 468

